

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 9

Lýsingarprísur fyri mið: 20 oyru á
1 síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygadaginn 26. februar 1955

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

28. árg

RICHARD JACOBSEN EINSAMALLUR A VALINUM TA IÐ LÆKNAMALIÐ VAR TIL FYRSTU VIÐGERÐ

Hinir tingmenn Norðoyinga vóru ómælandi á hesum sinni: Hákun Djurhuus, S. P. Zachariasen og Jóhan Simonsen

Eingin umboðsmaður fyri hinar flokkarnar, hvørki tjóðveldismen fólkaflokksmenn, sambandsmenn ella sjálfstýrismenn, hövdu orðið; tað vil siga eingin av umboðsmönnum Norðoyinga, hvørki Hákun Djurhuus, S. P. Zachariasen ella Jóhan Simonsen.

Vónandi verða hesir menn — og hesir flokkar kortini at ganga Norðoyingum á móti, tá hin avgerandi lótan kemur.

Eisini las Richard Jacobsen eitt skriv frá Hvannasunds kommunu, har heitt verður á tingið um at fáa læknaviðurskiftini í Norðoyum aftur í rættlag. Skriv av sama slag eru send tinginum frá øðrum kommunum í læknadöminum.

Ein kann ikki koma burtur frá tí, at Norðoyar hava verið misrøktar læknaliga sæð. Hvør ið hevur skuldina fyri hetta, skal eg ikki koma inn uppá, men eg kann taka eitt dømi, at frá Stærmoses'ar tíð og til tann lækna, vit hava nú, vóru 17 læknar. Sjúklingar hava verið hjá lækna og fingið eini ráð har; men nakrar dagar seinni hava teir aftur farið til læknans og hava tá hitt ein heilt annan lækna. Ikki tí, hetta kann hava verið ein hampa lækni; men lættliga kann henda, at ráðin ein fær ikki eru tey somu. Hetta gevur náttúrliga eitt vist mistreyti, og fólk í læknadöminum hava kent hetta sum eitt vantræysti til læknaróktina.

Tí er tað ikki lögið, at fólk komu

at kenna ein vissan tryggleika, tá ið vit endiliga finga ein lækna, ið stöðaðist her og ávisiliga fékk skil á sjúkráhusviðurskiftinum. Tað kennist tí harmandi, tá ið vit, beint sum alt tykis í rættlagi, finga at vita, at nú skuldi hesin maðurin fara úr starvinum og annar maður setast í hansara stað.

Tá tað, sum í punkt 1. stendur, at broyta læknaskipanina í Norðoyum soleiðis, at har verður ein sjúkráhuslækni, ið bert røkir sjúkráhusið, so er tað av teirri orsök, at sjúkráhusdömið er vorðið so stórt, at har er nóg mikið arbeiði fyri ein lækna.

Hetta er ikki nakað nýtt, men verður nýtt í øllum stórrí plássum í Dan-

mark. Samtíðis verður konsultasjónsarbeiðið røkt av øðrum læknum. So hetta er ikki nakað órímligt ynski.

Í punkt 2 stendur, at tingið velur 3 limir til eina serliga sjúkráhusstjórn fyri Klakksvíkar sjúkráhus, og tað, at man ynskir, at hesir 3 limir eru úr sjúkráhusdöminum, er ein sjálfvlygja av teirri orsök, at teir kenna best til tey lokalu viðurskiftini á staðnum. —

Aftaná Richard kom Edw. Mittens, landsstýrismaður. Hann hevur sjúkráhusmálini undir sær. Vit endurprenta skriv hansara til tingið: Hetta gevur eisini lógin okkum rætt til. *Lækna- og sjúkráhusskipanin.*

Lækna- og sjúkráhusskipanin er ikki yvirtikin av heimastýrinum og er tí felagsmál.

Ríkismyndugleikarnir hava fyriset hesa læknaskipan at galda frá 1. jan. 1953, góðkend av lögtinginum 8. mars 1951:

A. Settur verður ein embætislaekni fyri Føroyar: Landslaeknin. Hann er ríkistænastumaður og hevur bert rætt til konsilieran praksis.

B. Settur verða 11 kommunulæknar:

Peningurin til fiskivinnuna fer til høsnafoður

Undir og aftaná heimsbardagn hevur lögtingið latið í hundratusundum krónum í studning til landbúnaðin í formi av tilskoti til kraftfóður.

Hetta hevur sjálvandi fiskivinnan goldið mest sum alt.

Tá ið landshandilin varð avtíkin, segði landsstýrið, at hetta m. a. varð gjørt fyri at loysa pening til fiskivinnuna, serstakliga til endurnýggjan fiskiflotans.

Men nú kemur Hákun Djurhuus undan kavi og prógvar, at annað hevur verið í kvittanum.

Seinasta hósdag kemur hann fram á tingið og leggur fyri tingmenn uppskot um

AT VEITA BÚNAÐARFELAGNUM AV LANDSHANDILSPENINGINUM, IÐ TEIR SÖGUÐ SKULDI KOMA FISKIVINNUNI TIL FRAMA, 100.000 KR.

Hetta er ein ásannan av, at nú Landshandilin er avtíkin, vilja prisirnir fara upp.

Sjálvur stóð Hákun Djurhuus og flenti í kyki á røðarapallinum, tá ið hann legði málið fram, og helt fyri, at tað ikki var lögið, um eisini tingmenn flentu í kyki.

Tveir í Tórshavn, ein í Klakksvík, tí tað stendur í henni, at tað skal vera eitt sjúkráhusstýri fyri hvørt sjúkráhus í Føroyum. Tað stríð, sum hevur staðið av hesum, kundu vit verið komniruttan um, um hesir menn vóru úr sjúkráhusdöminum.

Eg vil vísa hetta mál í eina serliga 5-mannnevnd, og vóni eg, at hetta mál fær eina skjóta og góða viðgerð.

Tvöroyri, Eiði, Fuglafirði, Saltangará, Vestmanna, Miðvági, Sandi og Vági við fastri lön kr. 6.000. — Helvtin verður goldin úr ríkisskassa og hin helvtin úr Føroyum, nú býtt javnt millum landskassa og kommunur. Kommunurnar fáa til vega hús og Framhald á 2. síðu.

Landshandilin

var til fyrstu viðgerð í gjárkvöldið. Afturhaldsflokkarnir tykjust framvegis samdir um at endaliga avtökan av handli landsins, sum fyri Føroya fólk og vinnu hevur verið av so ovurstórum týðningi, skal fremjast.

Einans javnaðarmenn — og Kj. Mohr — eru hugaðir fyri framhaldi landshandilsins.

Vegna javnaðarflokkin talaðu J. P. Davidsen, Richard Jacobsen og J. Fr. Øregaard.

ÍSFIŠKURIN

Hesa vikuna hava bert hesar sölurnar verið:

Sjúrðarberg 3637 kit 8293 stp., Grunningur 976 ks. 2941 stp.

Á veg til marknaðin eru Dragasund við 900 og Columbus við 700 ks.

»Drottningin« fer úr Keypmannahavn til Føroyar. Hesa ferðina fer hon ikki til Íslands. Tjaldur fer til Keypmannahavnar í dag.

»Oyrnafjall« hevur bunkrað olju í Abadan í Persiu og er á veg til Le Havre og Rotterdam.

Ætlandi koma fólkatingsmenninir báðir, P. M. Dam og Jóhan Poulsen, heim við Tjaldurinum, ið verður her 7. mars.

SKRIV FRÁ TEIMUM «LÓGLYDNU»

Til Føroya Løgting.

Aðheitan.

Sum kunnugt hevur ein partur av fólkinum sett seg upp ímóti manngongdini viðv. læknasetan í Klakksvík, og harvið fingið alla læknaróti í Norðoyum í ólag. At hesi viðurskifti eru ólóglig hevur lögmaður lýst í skrivi 24/7—53.

Tað sigst, at eitt fleirtal av fólkinum her í Norðoyum skrivaði undir »adresuna«, men eitt fleirtal av fólkinum hevur aldri verið við til, ei heldur ætlað at framt nakað ólógligt. Henda lóglýdna partin av fólkinum hava vit ongatíð hoyrt myndugleikarnar at tala eitt orð um, ei heldur hava myndugleikarnir gjørt nakað verunligt fyri at kanna teirra stöðu.

Í tvey ár hevur ein partur av fólkinum ongan lækna havt — hóast tey í allar mátar hava gjørt skyldu sína sum borgarar — men av tí at einki skil er komið á, hava tey higartil noyðst at funnið seg í teim verandi viðurskiftum.

Hesi ótolandi viðurskifti vilja fólk

hava ein enda á og tað skjótt, og tey krevja, at fáa lóglig viðurskifti aftur, sum vóru undan hesum læknastriði og at fáa somu læknaskipan aftur, sum er aðrastaðnis í Føroyum, tá tað er einasti vegur fyri at fáa læknaróktina aftur í rættlag, og tað hava vit krav uppá.

Hetta er eingin adressa, men ein aðheitan frá nøkrum monnum, sum ein fjöld av fólki hevur heitt á fyri at fáa myndugleikarnar til at fáa skil á læknaviðurskiftini, sum nú eru vorðin óúthaldilig í Norðoyum.

Klakksvík, 1/2 1955.

J. S. Hansen, kennari.

Josias Matras, skipseigari.

Hans Pauli Klein, fiskavarakari.

Peter Juul Samuelsen, umboðsmaður.

Henluf Thomasen, roknskaparførari.

Karl A. Joensen, kongsbóndi.

Samson Joensen, kirkjuverjari.

Kjartan Lutzen, kassameistari.

Karl Hansen, snikkarameisteri.

Hans Nielsen, kavari.